TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Tháng 10 và 11, miền Trung sẽ đón đỉnh điểm của mùa mưa bão

06:45 24/09/2024

Từ nay đến cuối năm 2024, La Nina xuất hiện khiến tình hình thời tiết diễn biến phức tạp trên cả nước. Trung tâm Dự báo Khí tượng thuỷ văn quốc gia nhận định, đỉnh điểm mùa mưa bão năm nay ở miền Trung có thể xuất hiện trong tháng 10 và tháng 11, không loại trừ nguy cơ bão chồng bão, lũ chồng lũ như từng xảy ra trong mùa mưa bão lịch sử năm 2020.

Ngày 7/9, bão Yagi đổ bộ Việt Nam, trở thành cơn bão mạnh nhất 30 năm qua vào nước ta, gây ra gió mạnh dữ dội, mưa kỷ lục một nửa miền Bắc, lũ vượt lịch sử trên nhiều dòng sông, ngập lụt nghiêm trọng ở 21 tỉnh, thành phố. Tuy nhiên, chỉ một ngày trước đó, hàng loạt địa phương miền Bắc ghi nhận nắng nóng kỷ lục trong tháng 9.

Ngày 6/9, khi siêu bão Yagi đang giữ sức mạnh phá huỷ ngoài vịnh Bắc bộ với sức gió mạnh cấp 15, giật cấp 17, toàn bộ miền Bắc trải qua một ngày nắng nóng kỷ lục. Phố núi Hà Giang trưa 6/9 ghi nhận nhiệt độ 39,5 độ - cao nhất trong lịch sử tháng 9 ở khu vực này, vượt qua kỷ lục được thiết lập vào 23 năm trước.

Miền Trung sắp vào cao điểm mùa mưa, bão nhiều hơn các năm trước

Tại Lào Cai, nắng nóng còn khốc liệt hơn khi nhiệt độ lên tới 39,7 độ, cũng là mức nhiệt cao nhất trong tháng 9 ở vùng đất này và là mức nhiệt cao nhất tháng 9 trong lịch sử miền Bắc. Lào Cai, Tuyên Quang, Thái Nguyên, Bắc Giang, Bắc Kạn, Vĩnh Phúc đều ghi nhận nhiệt độ trên 38 độ, vượt qua các kỷ lục được thiết lập những năm trước đó. Thủ đô Hà Nội ghi nhận mức nhiệt 37,5 độ vào ngày 5/9 và 37,3 độ vào ngày 6/9, cũng là những kỷ lục nhiệt độ tháng 9 ở đây.

Trung tâm Dự báo Khí tượng Thuỷ văn Quốc gia thống kê, 18 tỉnh, thành phố miền Bắc ghi nhận nhiệt độ kỷ lục tháng 9 trong hai ngày 5-6/9. Theo các chuyên gia, nền nhiệt rất cao, kết hợp với rìa phía tây của cơn bão Yagi đã gây ra những ổ mây dông mạnh trước bão, dẫn đến gió giật mạnh và mưa lớn dữ dội vào chiều 6/9 ở Hà Nội cùng nhiều địa phương khác, dù bão chưa vào, gây ra nhiều thiệt hại về vật chất, có cả thương vong trước bão.

Ngày 7/9, Yagi đổ bộ Hải Phòng - Quảng Ninh, sau đó quét qua đồng bằng Bắc bộ với cường độ mạnh chưa từng có, cùng vùng ảnh hưởng rất rộng lớn. Hai ngày 8-9/9, hoàn lưu bão gây ra mưa lớn dữ dội khắp miền Bắc. Thị xã du lịch nổi tiếng Sa Pa ghi nhận lượng mưa ngày 8/9 lên tới hơn 300mm, vượt xa kỷ lục được thiết lập từ 54 năm trước.

Nhiều điểm đo khác của Lào Cai cũng ghi nhận lượng mưa kỷ lục như Bắc Hà, Phố Ràng. Tỉnh này chịu thiệt hại nặng nề nhất về người và của khi xảy ra nhiều thảm họa lũ quét, sạt lở đất do mưa lớn kéo dài và lũ dâng cao. Yên Bái là tỉnh hứng chịu lượng mưa dữ dội nhất. Mưa tại Lục Yên ngày 9/9 là 316mm, phá vỡ kỷ lục từ năm 2012, thành phố Yên Bái ngày 10/9 là 264,5mm. Tổng lượng mưa trong 2-3 ngày ở Yên Bái đặc biệt lớn, nhiều nơi 500-600mm.

Tại nước ta trong tháng 9, khi miền Bắc chưa khắc phục xong hậu quả thảm khốc từ cơn bão số 3, miền Trung đã hứng chịu bão số 4. Dù cường độ không mạnh, thời gian tác động nhanh, bão số 4 cũng gây lũ lụt, ngập úng ở một số tỉnh miền Trung như Quảng Bình, Hà Tĩnh, Nghệ An. Trung tâm Dự báo Khí tượng Thuỷ văn Quốc gia nhận định, trong giai đoạn từ tháng 10 - 12 có khả năng xuất hiện La Nina với xác suất 60 - 70%. Trong giai đoạn này, số lượng bão bao gồm cả áp thấp nhiệt đới trên Biển Đông có khả năng nhiều hơn trung bình các năm (trung bình nhiều năm là 4,5 cơn); số đổ bộ vào đất liền nước ta khoảng 2 cơn bão. Đáng chú ý, đây là giai đoạn cao điểm mùa mưa ở các tỉnh miền Trung.

Khoảng thời gian này cũng là giai đoạn mùa mưa ở khu vực miền Trung và cao điểm tập trung vào tháng 10 - 11. Các tỉnh từ Quảng Bình đến Quảng Trị, tổng

lượng mưa phổ biến từ 100 - 200 mm cao hơn trung bình nhiều năm 10 - 15 mm, các tỉnh từ Thừa Thiên-Huế đến Khánh Hòa tổng lượng mưa phổ biến từ 250 - 500 mm, cao hơn trung bình nhiều năm 30 - 60 mm.

Do tác động của La Nina, ở Trung bộ, Tây nguyên và Nam bộ mùa mưa có thể kết thúc vào nửa cuối tháng 12/2024, muộn hơn so với bình thường.

Tại miền Bắc, không khí lạnh có khả năng hoạt động mạnh trong tháng 11 - 12, hiện tượng rét đậm có thể xuất hiện ở Bắc bộ từ nửa cuối tháng 12.

Đáng chú ý, từ nửa cuối tháng 9 đến đầu tháng 12, khu vực Nam bộ sẽ xuất hiện 6 đợt triều cường. Đợt đầu tiên xuất hiện từ 18 – 22/9, gây ngập úng ở nhiều vùng trũng thấp trên khu vực Nam bộ. Cần lưu ý tình trạng mưa lớn kết hợp triều cường cao gây ngập ở các đô thị lớn.

La Nina có khả năng kéo dài đến tháng 3/2025, khiến thời tiết diễn biến phức tạp, đặc biệt không khí lạnh tiếp tục gia tăng cường độ, tần suất trong tháng 1 – 2/2025 gây nên hiện tượng rét đậm, rét hại trên diện rộng ở các tỉnh miền Bắc.

Như vậy, dưới sự tác động của La Nina, xu hướng mưa bão gia tăng ở miền Trung, miền Bắc có rét đậm rét hại, còn miền Nam triều cường cao gây ngập nhiều nơi.

Thiên Trường